

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2022. május

HÍREK

Az utolsó „vad szigetek” védelme: kezdetét vette a közös munka a Duna menti élőhelyek helyreállításáért

Bécs, mint Duna-parti nagyváros adott otthont a LIFE WILDIsland projekt nyitókonferenciájának 2022. május 10-11-én, melyen a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság is képviseltette magát.

A találkozó első napján a Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság ügyvezető titkárának köszöntőbeszéde, miniszteri köszöntők és videóüzenetek elhangzását követően 9 Duna menti ország (Románia, Bulgária, Ukrajna, Moldova, Horvátország, Magyarország, Szlovákia, Ausztria, Németország) nagykövetei és képviselői nyilatkozatot írtak alá a Duna-menti együttműködés fontosságáról.

Ezt a transznacionális együttműködést az a tény ihlette, hogy a Duna több mint 900 szigettel rendelkezik, amelyek európai jelentőségű élőhely-folyosót alkotnak, és menedéket

nyújtanak a jellegzetes állat- és növényfajoknak. E szigetek közül összesen 147 még mindig teljesen természetes, és fokozottan védendő. A Duna Európa egyik kiemelkedő jelentőségű „mentőöve” a biológiai sokféleség védelme szempontjából. A folyók és parti övezeteik gyakran képezik az ökológiai folyosók gerincét, és központi elemei az európai zöld és kék infrastruktúrának. A Duna több biogeográfiai régiót köt össze, mint bármely más európai élőhelyhálózat.

Az utolsó megmaradt vad szigetek megóvása érdekében a Duna-menti védett területeket kezelő szervezeteket tömörítő DANUBEPARKS hálózat az ausztriai Donau-Auen Nemzeti Park koordinálásával indította el a LIFE WILDIsland projektet a víziutak kezelőivel, erdészeti hatóságokkal, és erőművek üzemeltetőivel közösen. A projekt célja összesen 34 dunai sziget természetes állapotának helyreállítása átfogó helyreállítási intézkedésekkel. 2027-ig 14,2 millió euró értékű beruházás összesen 48 km folyóvíz és 1267 ha folyó menti terület revitalizálásához járul hozzá. A magyarországi tevékenységeket az Alsó-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, és a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság hajtja végre.

A kétnapos projektrendezvényen panelbeszélgetésre, az EU 2030-ig tartó biodiverzitási stratégiájának bemutatására, egy kecsége keltetőállomás megtekintésére és közös tanulmányútra is sor került a közeli Fecske-szigeten (Schwalbeninsel). További információk a projektről: https://ddnp.hu/igazgatóság/palyazatok/life_wildisland

(Szöveg: Zombai Zita, kép: Franz Kovacs)

Lezajlott az Emlékhelyek Napja alkalmából meghirdetett rajzpályázat eredményhirdetése

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság gyermekrajz pályázatot hirdetett az Emlékhelyek Napja és a mohácsi csata 500. évfordulójára történő felkészülés alkalmából három témakörben: Mohács történelme, Mohács és környékének természeti értékei, valamint Mohács néprajza.

Minden várakozást felülmúlt a beérkező pályázatok száma, több mint 300 pályamunkát küldtek be a gyerekek. A nemzeti park igazgatóság központjában egy teljes napig tartott a rajzok átnézése, de még így is nagyon nehéz volt szűkíteni a kört díjazottakra, ezért úgy döntöttünk, hogy különdíjakat is fogunk adni. A díjátadásra az Emlékhelyek Napján, május 14-én, a Mohácsi Nemzeti Emlékhely kupolatermében került sor. Az érdeklődés akkora volt, hogy a gyerekek, pedagógusok és a szülők teljesen megtöltötték a helyiséget.

A díjakat Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézete főigazgatója, Hargitai János miniszteri biztos és Závoczky Szabolcs, a Duna-Dráva Nemzeti Park igazgatója adták át.

A díjazottak:

Történelem kategória:

Alsó tagozatosok:

1. helyezett: Vincze Gerda
 2. helyezett: Kántor Dorka
 3. helyezett: Rázsics Miklós
- Küldődíjas: Lakatos Panna

Felső tagozatosok:

1. helyezett: Kovács Krisztina
 2. helyezett: Breitenbach-Dávid Hanna
 3. helyezett: Orsós Alex Olivér
- Küldődíjas: Nagy Igor

Néphagyomány kategória:

Alsó tagozatosok:

1. helyezett: Páli Piroska
 2. helyezett: Kántor Kata
 3. helyezett: Balog Natália Leila
- Küldődíjasok: Örkényi Hanna és Erdődi Liza

Felső tagozatosok:

1. helyezett: Kótai Krisztina
 2. helyezett: Páli Veronika
 3. helyezett: Lőrincz Luca
- Küldődíjas: Vincze Virág

Természet kategória:

Alsó tagozatosok

1. helyezett: Herczeg Kata Sára
 2. helyezett: Bartha Gréta Panna
 3. helyezett: Milaskity Olivér
- Küldődíjasok: Óvári Valentina és Hlobenko Polina

Felső tagozatosok

1. helyezett: Szekeres Nóra
 2. helyezett: Hári Réka Veronika
 3. helyezett: Kocsis Emma Lia
- Küldődíjasok: Hoffgesang Aliz és Bogdán Dzsovanni

Az alkotásokat itt lehet megtekinteni: <https://www.youtube.com/watch?v=OI72MXA8yAI>

Gólyatöcs baranyai fészkelése

A gólyatöcs, ez a hosszú lábú, hosszú csőrű madár, hazánkban alapvetően alföldi elterjedésű faj. Az olyan sekély vízzel borított területeket kedveli, amelyeket táplálkozás közben még meg tud lábalni, és ahol költési időben, a növényzetben el tudja rejteni fészkrét.

A Dél-Dunántúlon jobbra csak vonulási időszakban találkozunk vele, ám egyes években, amikor a körülmények kedvezőek számára, néhány pár a költéssel is megpróbálkozik. Idén, május végén, kollégánk egy használaton kívüli halastómederben bukkant két költő párra a Dél-Zselic egy eldugott szegletében. Baranyának ez az erdős dombokkal, rétekkal kísért patakokkal, tavakkal tarkított része nem tipikus gólyatöcs élőhely. Ám a tómederben kialakult sekély vízborítás, és a szegélyekben felverődött ritkás növényzet maradásra bírta a madarakat, és néhány pár búbics társaságában költésbe kezdtek. Kollégánk az észlelés után azonnal felvette a kapcsolatot a tó kezelőjével, aki a hír hallatára biztosította, hogy a madarak sikeres költésének érdekében a tóban a nyár végéig megtartja az alacsony vízszintet. Reméljük, hogy közreműködésével idén Baranyában is kelnek majd gólyatöcsfiókák.

A gólyatöcs (*Himantopus himantopus*) Magyarországon fokozottan védett madár, természetvédelmi értéke 250.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor)

Idén is lezajlott a TeSzedd! a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal

2022-ben is megrendezésre került a TeSzedd! országos szemétyűjtési akció. Az idei rendezvény május 2. és 8. között, egy teljes héten keresztül tartott, így lényegesen több idő volt a lebonyolításra.

Ezen a héten az időjárás is kegyeibe fogadta a szemétszedőket, ennek köszönhetően sokan választották ezt a programot.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, mint eddig minden évben, idén is több helyszínen vállalta a Dél-Dunántúlon a koordinátori, szervezői feladatokat.

Tolna, Somogy, Baranya és Bács-Kiskun megye védett természeti területein, összesen 6 helyszínen sikerült kitakarítani tanösvényeket, kirándulóhelyeket, sétautak környezetét.

A természetvédelmi örök irányításával a TeSzedd! program résztvevői 205 zsáknyi hulladékot gyűjtöttek össze, ezzel is mentesítve a természeti környezetünket a felelőtlen emberek által eldobott szeméttől. Köszönet mindenkinek, aki részt vett a programon!

(Szöveg: Varga Zsolt, fotó: Sztellik Endre)

FELHÍVÁS

Felhívás Duna-Dráva Nemzeti Parki Termék védjegy kérelmezésére

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Nemzeti Parki Termék Védjegyet kíván adományozni azon termékekre, melyeket az igazgatóság működési területén, természetvédelmi oltalom alatt álló területen (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, Natura 2000) termeltek és előállításuk a természet védelmével összhangban történik.

A pályázatokat az alábbi termékkörökben várjuk:

Kézműves termékek:

- a térség természeti, táji és kulturális sajátosságainak megfelelő, kézműves hagyományaira épülő, helyi motívumokat megjelentető, hagyományos technológiával készült kézműves tárgyi eszközök

Élelmiszerek:

- lekvár, szörp, aszalvány, sör, krém, paszta, egyéb gyümölcs- vagy zöldségtermék
- gyógy-, fűszernövényekből készült termékek (pl. tinktúra, fűszersó, tea)
- méhészeti termék (kivétel akác, aranyvessző, bálványfa és selyemkóró méz)
- tehén-, juh- vagy kecsketejből készült termékek

A Nemzeti Parki Termék védjegy használatának célja a védett természeti területeken működő helyi vállalkozások, gazdálkodók, gazdálkodó szervezetek támogatása, termékeik megbecsülésének növelése, piaci lehetőségeik bővítése, a környezettudatosság, a térség természeti, táji és kulturális sajátosságainak, hagyományainak megőrzése jégében.

Információ, dokumentumok letöltése: www.ddnp.hu

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

65 éve történt

1949 után a természetvédelemre érdemes értékek védetté nyilvánítása, központi irányítása és annak ellenőrzése az Országos Természetvédelmi Tanács hatáskörébe került. Korábban a védetté nyilvánításokat a Földművelésügyi Miniszter végezte, az OTT-nek csupán javaslattevő szerepe volt. Az 50-es években több területet nyilvánított védetté az OTT, köztük a Dél-Dunántúlon is, elsősorban a Mecsekben. A 292/1957. számú határozatában a Melegmágy-völgy természetvédelmi terület (720 ha) és 933/1956-57 számú határozatában a Kővágóörs határában fekvő őskopáros (2 ha) került védelem alá.

Forrás: Rakonczay Zoltán: A természetvédelem története Magyarországon, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2009.

Illusztráció: Az állatok védelme (szerk.: Herman Ottó), Franklin Társulat, Budapest, 1883. Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt

Magyar Nemzeti Parkok Hete

2022-ben tizenhatodik alkalommal kerül megrendezésre a Magyar Nemzeti Parkok Hete programsorozat. Június 6-12. között hazánk mind a tíz nemzeti parkjában gazdag programkínálat, izgalmas kalandtúrák, családi programok várják a természetbarátokat földön és vízen, ingyenesen vagy kedvezményes áron. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programösszesítője alább tekinthető meg.

hétfő	Ingyenes belépés a Pintér-kert Arborétumba 08.00-16.00 között
kedd	Ingyenes belépés a Pintér-kert Arborétumba 08.00-16.00 között
szerda	10.00: Szakvezetéses túra a Szársomlyóra Időtartam: 3 óra. Táv: 5 km. Találkozási pont: Nagyharsányi Szoborpark, 9.45. Ingyenes program. 16.00: A Tettye kincsei Szakvezetés a Pintér-kert Arborétumban és a Tettyén, majd látogatás a Tettyei Mésztufa-barlangban. Időtartam: 3 óra. Találkozási pont: Pintér-kert Arborétum, 15.45. Részvételi díj: a Pintér-kert+Tettyei Mésztufa-barlang kombinált belépő ára.
csütörtök	10.00: Szakvezetéses túra a Szársomlyóra Időtartam: 3 óra. Táv: 5 km. Találkozási pont: Nagyharsányi Szoborpark, 9.45. Ingyenes program.
péntek	10.00: Szakvezetéses túra a Szársomlyóra Időtartam: 3 óra. Táv: 5 km. Találkozási pont: Nagyharsányi Szoborpark, 9.45. Ingyenes program. 14:00 Idegenvezetés a Nagyharsányi Szoborparkban Időtartam: 1,5 óra. Ingyenes program
szombat	E-bike túra Pécestől Villányig Találkozási pont: Pécs, Pintér-kert Arborétum, részvételi díj: 16.900 Ft/fő. Jelentkezés: www.helian.hu . 21.00 Az éjszaka lámpásai – Szentjánosbogár túra Táv: 3 km. Találkozási pont: Szaporca, Ős-Dráva Látogatóközpont, 20.45. Részvételi díj: 700 Ft/fő.
vasárnap	9.00 Gólyák nyomában Béda-Karapancsán Kenutúra a Külső-Bédán, majd tárlatvezetés a Fehér Gólya Múzeumban Találkozási pont: Kőlked, Fehér Gólya Múzeum, 8.45. Részvételi díj: 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő, 2-14 éves korig: 2200 Ft/fő.

Részletesebb információ a programokról a Békalencse 6-7. oldalain, illetve a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapján olvasható: www.ddnp.hu.

E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu

Túrák, rendezvények, előadások júniusban

Június 4. és június 18.: Egynapos vízitúra a Dráván

Egy természeti szépségekben különösen gazdag vízi túrát ajánlunk Vejti és Drávaszabolcs között a Dráván. A Dráva Európa egyik legtisztább vizű folyója, ahol a magyarországi halfajok 2/3-a megtalálható. A program során a terület természeti értékeit ismerhetik meg a résztvevők, szerencsés esetben az ártéri madárvilág képviselői – szürke gémekek, nagy kócsagok, ritkán jégmadár és rétisas is a szemünk elé kerülhet. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Június 5.: E-bike túra a Mecsekben – Cseppkőrút

Ezt az e-bike túrát a Nyugati-Mecsek látványosságai köré szerveztük. Nem maradhatnak ki belőle az orfői malmok, a Vízfő tanösvény, az Abaligeti-barlang, a kővágószőlősi és a cserkúti Árpád-kori templom és a Mecsek csodálatos erdei sem. Most fogjuk csak érezni igazán a hegyi kerékpározás örömét, amikor nem kell tartani az emelkedőktől. Információ, jelentkezés: www.helian.hu

Június 5. és június 19.: Vízitúra a Fekete-vízen

A Fekete-víz a Dráva egy kisebb mellékfolyója, amely kellően vadregényes, kacskaringós, a vízmélység azonban elérheti a két métert is. Ennek ellenére kezdőknek, családoknak ideális, mert nincs sodrás, és az állatvilág legalább olyan bőségben van jelen, mint a Dráván. A túra hossza attól is függ, hogy a felső vagy az alsó szakaszt tudjuk evezni (7-10 km), ami kb. 3-3,5 órát vesz igénybe. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Június 6. és június 7.: Ingyenes látogatás a Pintér-kert Arborétumban

A Pintér-kert Arborétumot közel 100 évvel ezelőtt Pintér János nyugalmazott banktisztviselő hozta létre. Az arborétum alsó része gyűjteményes kert, örökzöldekkel, védett növényekkel. A látogatók kanyargós utakon, lépcsőkön haladva barangolhatják be a kertet, megcsodálva a fás- és lágyszárú növényeket, a két kis tavat, valamint a Villányi Alkotótelepen készült műalkotásokat. A két nap folyamán ingyenesen látogatható az arborétum. *(A Magyar Nemzeti Parkok Hete programja)*

Június 8., 9., 10.: Szakvezetési túra a Szársomlyóra

Magyarország legdélibb hegyvidékének – a Villányi-hegységnek – legmagasabb tömbje a Szársomlyó. Erőteljes kiemelkedése sajátos és igen eltérő mikroklimatikus viszonyokat hoz létre a déli és északi oldalon, szubmediterrán klímaterületein botanikai ritkaságok élnek. A hegyen 75 védett növényfajt találtak, közülük 4 faj kizárólag itt fordul elő hazánkban. A túra résztvevői ennek a különleges területnek a természetvédelmi értékeit ismerhetik meg. Időtartam: 3 óra. A túra hossza 5 km. Találkozási pont: Nagyharsányi Szoborpark, 9.45. Ingyenes program. *(A Magyar Nemzeti Parkok Hete programja)*

Június 8.: A Tettye kincsei

A résztvevők szakvezetéssel ismerhetik meg a Pintér-kert Arborétum különleges botanikai értékeit, majd egy kellemes tettyei séta során a Tettye kultúrtörténeti értékeit, az itt található romok történetét. A programot a természeti és kultúrtörténeti értékekben gazdag, interaktív kiállítással rendelkező Tettyei Mésztufa-barlang megtekintése zárja le. Program kezdete: 16.00. Találkozási pont: Pintér-kert Arborétum, 15.45. Résztvételi díj: a Pintér-kert+Tettyei Mésztufa-barlang kombinált belépő ára. *(A Magyar Nemzeti Parkok Hete programja)*

Június 10.: Idegenvezetés a Nagyharsányi Szoborparkban

A programon lehetőség nyílik idegenvezető kalauzolásával megismerni a Nagyharsányi Szoborparkot, a szimpozionok jelentőségét, az 1967-től napjainkig terjedő időszak művészeti tevékenységét. A program a művészetről szóló ráhangoló kiselőadással indul, majd sétát teszünk a Szoborparkban, érintve az egyes alkotói periódusok legjellegzőbb munkáit és az alkotóműhelyt. Program kezdete: 14.00, időtartama 1,5 óra. Ingyenes program. *(A Magyar Nemzeti Parkok Hete programja)*

Június 11.: E-bike túra Pécestől Villányig

Pécestől indulunk egy igazi kalandos e-mounttainbike túrára, végig a Máriagyúdi zarándokúton, kis falvak és tavak mentén majd a Villányi-hegység fantasztikus panoráma dűlőiben. Azt hiheted Toszkánában jársz, pedig ez "csak" a Villányi Borvidék legszebb szőlősoara! A túra során érintjük a Vylyan Borászatot, ahol a teraszon egyet borozunk is, mert megérdemeljük! Információ, jelentkezés: www.helian.hu *(A Magyar Nemzeti Parkok Hete programja)*

Június 11.: Az éjszaka lámpásai – szentjánosbogár túra

A nyári éjszaka leglátványosabb eseménye a szentjánosbogarak rajzása. Sajnos ezt a kevésbé ismert rovarcsaládot is egyre kevesebb helyen találhatjuk meg. A mezőgazdaságban, kertekben használt rovarirtó szerek egyre több helyen kipusztítják az éjszaka lámpásait. Éjszakai túránk során ezeket a kevésbé ismert élőlényeket szeretnénk bemutatni. Helyszín, időpont: Ős-Dráva Látogatóközpont, 21.00 óra. A túra hossza, időtartama: 6 km, 3-4 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő. (A Magyar Nemzeti Parkok Hete programja)

Június 12.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A Duna-Dráva Nemzeti Park területén fekvő Béda-Karapancsa a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A résztvevők először kenutúrát tehetnek a Duna hullámterén található varázslatos Külső-Béda mellékágon, majd a Fehér Gólya Múzeumban érdekes tárlatvezetés keretében ismerhetik meg e gyönyörű madarak életét. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra.

Program időtartama: 4 óra. Részvételi díj: 2-14 éves korig: 2200 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő. (A Magyar Nemzeti Parkok Hete programja)

Június 15.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

Szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek a gyerekek a Pintér-kert csodálatos növényeivel. A program keretében az óvodások megismerhetik a kert illatösvényét és a tavakban élő aranyhalakat. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín, időpont: Pintér-kert Arborétum, 9.00 óra, 11.00 óra, 13.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 400 Ft/fő.

Június 25.: Hódító hód kenutúra

A túrán kenuinkkal bejárjuk a Vén-Dunát, mely alig több mint száz évvel ezelőtt a Duna főága volt. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges. E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu. Helyszín, időpont: Baja - Vén-Duna, 9.00 óra. Túra hossza, időtartama: 8 km, 3 óra, a részvételi díj: 2000 Ft/fő.

Június 25.: A nyári éjszaka titokzatos hangjai a Barcsi Borókásban

Hangulatos sétát tehetünk az éjszakai erdőben. Megismerhetjük a Barcsi Borókásban élő, csak éjszaka látható-hallható állatokat. Kis szerencsével hallhatunk lappantyút, aranyakált, macskabaglyot, békákat. A programon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.:30/377-3393, 82/461-285. Helyszín, időpont: Barcsi Borókás parkolója (6-os főút 253 km-szelvény), 19.00 óra. A túra hossza, időtartama: 2-3 km, 2-3 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

Június 27.: Túra a Barlangok napja alkalmából

A program során az Abaligeti-barlang felett húzódó Denevér tanösvényen teszünk egy felszíni túrát, ahol megismerkedünk a mészkőterületekre jellemző formavilággal, valamint a területen elforduló állat és növényvilággal. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín, időpont: Abaligeti-barlang pénztárépület, 10.00 óra. A program időtartama: 90 perc, a részvételi díj: 600 Ft/fő.

A programok résztvevőire a mindenkor érvényes koronavírus-veszélyhelyzettel összefüggő szabályok érvényesek.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály

7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben!](mailto:) Köszönjük!